

RÉSUMÉ

Recherches spéléologiques à Apolpaina et Aghios Ioannis de Leucade

Par Me Anne Petrochilos

Compte - rendu de l'exploration des grottes Hirotrypa, Asvotrypa où Sklyfa Trypa, Stavrou Aghiou Ioanni, Stavrinas Aghiou Ioannou. La première de ces grottes (Hirotrypa) se trouve à proximité du village Apolpaina. Elle est connue dès la dernière guerre ayant servi ce refuge aux habitants. Elle est composée de quatre salles d'une longueur totale de 36 m. et de couloirs de 60 m. Espace 300 m². On y a fait il y 30 ans, de découvertes archéologiques. La seconde grotte —Asvotrypa— est connue dès la haute antiquité ayant service comme lieu de culte, peut - être des Nymphes. Elle se trouve près du village Frynion. On y a découvert de statuettes de dieux en 1953. La longueur total de la grotte est de 26 m. et la superficie de 114 m². La grotte Stavrou se trouve près de la baie de Aghios Ioannis et à une distance de 5 klm. de Lefcada. Elle se compose de trois galeries d'une longueur totale de 24 m. appr. La quatrième grotte de Stavraina se trouve à proximité de la précédente. Elle se compose de deux salles se joignant par de tunnels. Riche en stalactites elle à une longueur totale de 21 m. et une superficie de 45 m².

RÉSUMÉ

Grotte de Katochi - Missolonghi

par J. Ioannou

Cette grotte découverte par hasard près du village Katochi a 23 klm. de Missolonghi a été malheureusement obstruée en sa plus grande partie par le propriétaire de la carrière se trouvant à proximité. Il n'en restent en ce moment que deux salles d'une longueur totale de 27 m., tandis que le reste de la grotte, qui éventuellement se prolonge en longueur dans la montagne est obstruée.

ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΑΤΟΧΗ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΤΟΧΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Άριθ. Σπηλαιολογικῆς Μητρώου 3520

Υπό Ίωάννου Ίωάννου

Ίστορικό.

Τὸ σπήλαιο Κατοχή βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ Κατοχή τῆς περιοχῆς Μεσολογγίου. Τὸ χωριὸ Κατοχή ἀπέχει ἀπὸ τὰ Μεσολόγγι 23 χλμ. καὶ ἀπὸ τὸ Αἰτωλικὸ 12 χλμ. Σὲ ἀπόστασι 600 μέτρων ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ εἶναι τὸ λατομεῖο ὅπου ἀνακαλύφθηκε τυχαῖα τὸ σπήλαιο κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τοῦ λατομείου.

Ὁ ἐργολάβος φοβούμενος τὴν διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τοῦ λατομείου ἀπὸ τὴν ὕπαρξι τοῦ σπηλαίου ἀνετίναξε αὐτὸ καταστρέφοντας τοὺς δια-

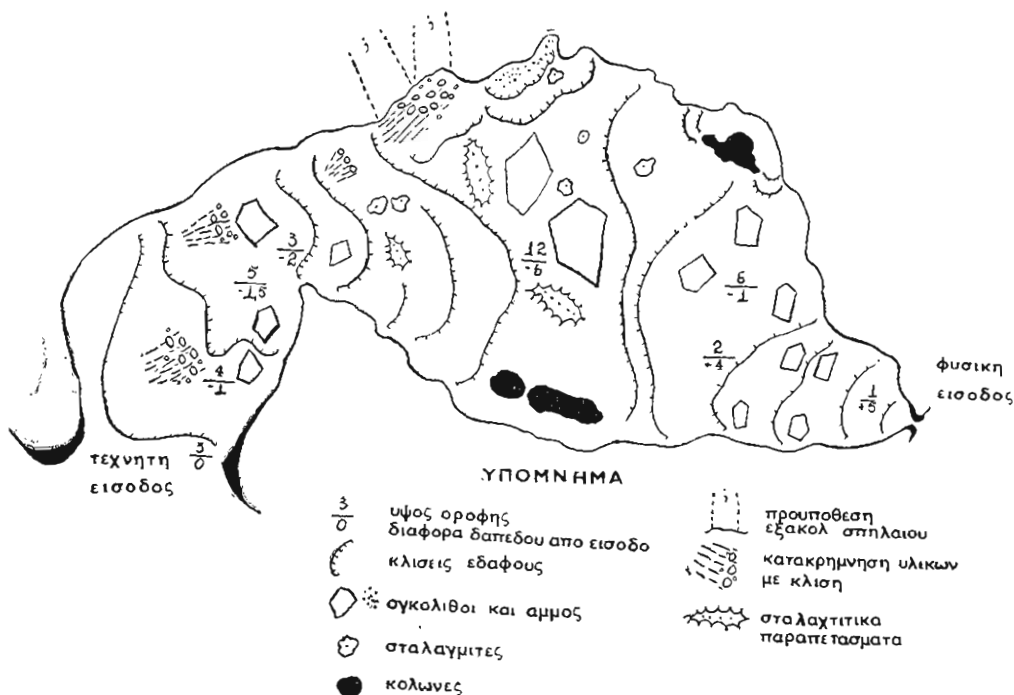
Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου διακρίνεται καὶ τμῆμα τοῦ λατομείου.

Φωτ. Ί. Ίωάννου

δρόμους ποὺ ὀδηγοῦσαν στὸ κυρίως σπήλαιο. Ὅγκοι ἀπὸ ὀγκολίθους καὶ ἄμμο ἐκάλυψαν τὴν φυσικὴ συνέχεια τοῦ σπηλαίου καὶ καθιστοῦν ἀδύνατο πλέον τὴν ἔρευνα στὸ σπήλαιο, γιὰ τὴν εὔρεση τῆς πιθανῆς συνέχειάς του.

Ὁ κ. Τ. Παλκογιάννης μᾶς ἔθεσε ὕπ' ὄψιν τὴν ὕπαρξι τοῦ σπηλαίου καὶ ταυτόχρονα μᾶς προσεκάλεσε νὰ ἐρευνησομε τὸ σπήλαιο. Ἡ ἔρευνα εἰς τὸ σπήλαιο τῆς Κατοχῆς πραγματοποιήθηκε τὴν 22αν Μαΐου 1966 ἀπὸ τὸν γράφοντα καὶ τὴν Δίδα Νίνα Κανέλη, μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρίας, με ἔξοδα τῆς κοινότητος Κατοχῆς. Ἡ ἔρευνα ἐγίνε με ὕλικά τοῦ κ. Δημ. Λιάγκου καὶ προσωπικὰ τῶν ἐρευνητῶν.

ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΑΤΟΧΗ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΤΟΧΗΣ
 ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
 ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ Ι.ΙΩΑΝΝΟΥ - Ν.ΚΑΝΕΛΛΗ
 ΑΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΚΑΤΟΨΕΩΣ Ι.ΙΩΑΝΝΟΥ
 Α.Σ.Μ. 3.520

Τό Σπήλαιο.

Ἡ σημερινή εἴσοδος τοῦ σπηλαίου εἶναι ἄνοιγμα πού ἀποκαλύφθηκε κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν στὸ λατομεῖο. Ἔχει ἄνοιγμα πλάτους 5 μ. ὕψος ὀροφῆς 2,5 μ. Στὴν εἴσοδο φθάνουμε μὲ ἐλεύθερη ἀναρρίχηση 30 μ. ὕψος περίπου, ἀπὸ τὸν δημόσιο χωματόδρομο πού ὁδηγεῖ ἀπὸ τὸ χωριὸ Κατοχή στὸν ἀρχαιολογικὸ χῶρο Τρίκαρδο.

Τὸ πρῶτο τμῆμα τῆς εἰσόδου εἶναι θάλαμος τεχνητὸς πού διανοίχ-

Οἱ πρῶτοι σταλακτίτες στὴν ἀρχὴ τοῦ μεγάλου θαλάμου.

Φωτ. Ἰ. Ἰωάννου

θηκε ἀπὸ τὶς ἀνατινάξεις καὶ ἔχει διαστάσεις, μῆκος 6,5 μ., πλάτος 8 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς 4,5. Ἀριστερὰ διακρίνεται καθαρὰ τὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς γιὰ τὸ κλείσιμο τῆς φυσικῆς συνέχειας τοῦ σπηλαίου. Τὸ ὑπόλοιπο τμῆμα τοῦ σπηλαίου εἶναι θάλαμος διαστάσεων μὲ μῆκος 20 μ., πλάτους 13 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς στὸ κέντρο 12 μ. Τὸ τέλος τοῦ θαλάμου εἶναι φυσικὴ σχισμὴ 0,5 μ. × 0,20 μ. ἀπὸ ὅπου εἰσέρχεται καὶ φῶς στὸ σημεῖο αὐτὸ τοῦ σπηλαίου. Ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι αὐτὸ τὸ σημεῖο ἦταν

παλαιότερα ή φυσική είσοδος του σπηλαίου, δηλαδή ή αρχή της διανοίξεως του, ή όποια καλύφθηκε με βγκους ύλικων, πέτρες και άμμο.

Ύπάρχει ώραιότατος σταλαχτιτικός διάκοσμος στον θάλαμο αυτό. Στο δεξιό τμήμα του μεγάλου θαλάμου είναι δυό μεγάλες κολώνες με διαστάσεις 2,5 μ. Χ 1,5 μ. και ύψος 3 μ. Πολλοί σταλαχτίτες και σταλαγμίτες υπάρχουν σπασμένοι στο δάπεδο, διότι όσα στολίσματα δέν καταστράφηκαν από τις άνατινάξεις σπάστηκαν από τους έπισκέπτες που τους πήραν μαζί τους για ένθύμια. Θαυμάσια σταλαχτιτικά παραπετάσματα στην όροφή, τά πιό πολλά όμως είναι καταστραμμένα από τους κραδασμούς των άνατινάξεων.

Δέν διακρίνουμε πουθενά στο δάπεδο κοπριά νυχτερίδων. Ύπάρχουν πολλά δολιχόποδα και μυριάποδα.

Βιοσπηλαιολογία-Τουρισμός.

Τό σπήλαιον δέν θεωρείται τουριστικόν πρώτον για τό μικρό μέγε-

Λιθωματικό ύλικό στα τοιχώματα,
Φωτ. 'Ι. 'Ιωάννου

θος του και δεύτερο για τον καταστραμμένο σταλαχτιτικό του διάκοσμο. Έάν υπάρξη περίπτωση άνασκαφής για την εύρεση της συνέχειας του σπηλαίου, τότε ίσως τό σπήλαιο άνάλογα με τό μέγεθος του και τον διάκοσμό του ίσως νά είναι άξιόλογο για τουριστική άξιοποίηση.

Τά σημερινά δεδομένα άποκλείουν τον χαρακτηρισμό του σπηλαίου ως τουριστικού.

Παρατηρήσεις.

Ἐάν τὸ σπήλαιο δὲν εἶχε τὴν τύχη τῆς καταστροφῆς τότε θὰ εἶχαμε λύσει πολλές ἀμφιβολίες γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀξία του. Τὸ χωριὸ Κατοχή εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τῆς περιοχῆς. Εἶναι κτισμένο γύρω ἀπὸ ἓνα λοφίσκο, ὅπου στὴν κορυφὴ του διακρίνονται τὰ ἑρείπια τῆς οἰκίας τῆς

Σταλακτικὸ παραπέτασμα.

Φωτ. Ἰ. Ἰωάννου

κυρὰ-Βασιλικῆς. Ἡ κυρὰ-Βασιλικὴ γεννήθηκε καὶ πέθανε στὴν Κατοχή. Ἔγινε διάσημη ἀπὸ τὶς σχέσεις της μὲ τὸν περιβόητο Ἀλῆ Πασᾶ. Ἡ ἀναστύλωσις τῆς οἰκίας αὐτῆς θὰ μπορούσε νὰ στεγάσῃ ἓνα μικρὸ μουσεῖο λαϊκῆς τέχνης καὶ ἐνθυμημάτων τοῦ 1821 τῆς περιοχῆς. Ὁ Ἀχελῶος περνᾷ στὴν ἄκρῃ τοῦ χωριοῦ καὶ μὲ τὸ θέαμα τὸ ὁποῖο προσφέρει δημιουργεῖ ἓνα σύνδρομο τουριστικὸ στοιχεῖο.

Σὲ ἀπόστασι 1,5 χλμ. εἶναι ὁ ἀρχαιολογικὸς χώρος Τρίκαρδος, πρωτοελλαδικῆς ἐποχῆς. Ἐκεῖ ὑπάρχουν οἱ Οἰνιάδαι. Γιὰ τὴν ἐπίσκεψιν στὰ ἑρείπια χρειάζεται μιὰ ὥρα. Ὡρατὰ τείχη (7 χλμ.) καὶ ἴχνη σπιτιῶν καὶ θεάτρου ἀπεκαλύφθησαν τὸ 1901 ἀπὸ ἀνασκαφῆς ποῦ ἔκαναν Ἀμερικανοί. Γιὰ τὸ δὲν δίδονται καὶ σὲ αὐτὸ τὸ ἀρχαῖο θέατρο παραστάσεις ἀρχαίου δράματος ;

Ὅλη ἡ περιοχὴ τῆς δυτικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος παρουσιάζει μεγάλου σπηλαιολογικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν εἶναι ἀκόμα ἀνεξερεύνητη καὶ ἐλπίζεται ὅτι στὸ μέλλον θὰ ὑπάρξουν καλύτερες προϋποθέσεις ἀντιμετώπισεως τῶν ἐξόδων τῶν σπηλαιολογικῶν ἐρευνῶν ἀπὸ τὸ ἐπίσημο κράτος. Ἡ περιοχὴ αὐτὴ πιστεύεται ὅτι μὲ τὶς μελλοντικὲς σπηλαιολογικὲς ἐρευνες θὰ προσφέρῃ καινούργια στοιχεῖα γιὰ τὴν ἤδη τόσο πλούσια ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς σπηλαιολογίας.